

Morten Østergaard (RV):

Lige til det sidste: Jeg tror, at det, der har vakt størst forundring, er, at det tilsyneladende primært er den danske offentlighed, det skal holdes hemmeligt for. For andres landes offentligheder har haft de her oplysninger, som PET ikke har villet lægge frem og gøre tilgængelige, herunder den amerikanske offentlighed. Det er så det, der måske giver anledning til en vis forundring, men det er jo en anden sag.

Når vi snakker om det med diplomatiske forsikringer, er vi også inde i spørgsmålet om oplysninger, man får ved tortur. Der vil jeg bare spørge helt principielt: Kan man lægge oplysninger, som er opnået ved tortur, til grund for en administrativ udvisning? Her tænker jeg selvfølgelig på, at hvis nu et andet land opnår oplysninger gennem tortur og videregiver dem til Politiets Efterretningstjeneste, kan de så lægges til grund for en administrativ udvisning efter regeringens opfattelse?

Kl. 17:21

nu sagde med henvisning til en dom ved Menneskerettighedsdomstolen, var, at man mener fuldt ud at have ret til at ændre på de formelle regler og lave en skæringsdato, som så griber ind i nogle verserende sager. Det er jo to forskellige synspunkter. Er ministerens synspunkt, at hvis nogle stilles ringere, skal de ikke behandles efter de nye regler, eller er ministerens synspunkt, at det er man i sin gode ret til og det må de leve med?

Kl. 17:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 17:24

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Ministerens synspunkt er det, der står i lovforslaget. Og helt ærligt: Det må vel være tilladt at sige, at der er noget, man gerne vil have lov til at tænke over, før man træffer den endelige beslutning om, hvad der skal stå i lovforslaget. Det er det, jeg har sagt.

Kl. 17:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 17:22

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ministeren.

Der er ikke flere korte bemærkninger, og da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Som hr. Morten Østergaard meget rigtigt bemærkede, er jeg blevet fritaget for det ansvar, fordi det retteligt hører hjemme under Justitsministeriet at vurdere noget, som bygger på PET's arbejde, altså om man er til fare for statens sikkerhed. Og i og med at det netop nu er underlagt en domstolsprøvelse, mener jeg, at den sag er i gode hænder. Hvis nogen vil påberåbe sig, at oplysningerne er fremkommet under tortur, vil det blive fremlagt i retten, og så er der en kontradiktion, og der er en objektiv dommer til at tage stilling.

Kl. 17:22

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Morten Østergaard.

Kl. 17:23

Morten Østergaard (RV):

Det må vi så tage op med justitsministeren. Jeg havde egentlig håbet på et nej, men det, jeg så vil spørge til, er det her med overgangsordningerne. Det virker, som om ministeren måske lidt har skiftet synspunkt. For det, jeg forstod, da jeg for nylig læste Politiken, var, at ministeren sagde, at ingen, der har anlagt sag, må stilles dårligere, og hvis nogen kan dokumentere, at nogle stilles ringere, ser man på det. Det, ministeren

Kl. 17:23

Det næste punkt på dagsordenen er:
10) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 144:

Forslag til folketingsbeslutning om udredning af opgave- og kompetencefordelingen i folkekirken.

Af Pernille Vigsø Bagge (SF), Karen J. Klint (S) og Bente Dahl (RV) m.fl.
(Fremsættelse 27.03.2009).

Kl. 17:24

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Forhandlingen er åbnet. Kirkeministeren.

Kl. 17:25

Kirkeministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Tak. Det forslag, vi nu skal behandle, er jo et forslag fra Socialdemokratiet, SF og Det Radikale Venstre, altså et såkaldt oppositionsforslag, som beder om en udredning om opgave- og kompetencefordelingen i folkekirken.

Da jeg sad og læste det og tænkte på, hvad der sker i dag, kunne jeg alligevel ikke lade være med at spørge mig selv: Hvad er det egentlig, der gør, at samarbejdet herinde, når det drejer sig om det kirkepolitiske, på en eller en måde alligevel er noget særligt? Det skyldes jo nok, og det har været min fornemmelse faktisk gennem alle de år, jeg har siddet i Folketinget, at uanset forskelle af kirkepolitisk, teologisk og partipolitisk art, nærer ordførerne fra alle partier en stor kærlighed til den danske folkekirke. Der kan så måske være forskellige grunde til, hvorfor vi gør det, men det rejser i hvert fald også spørgsmålene: Hvad er en folkekirke? Hvad skal en folkekirke være? Hvor langt kan vi ændre den, uden at vi så gør op med det, vi godt kan lide ved den danske folkekirke?

Jeg var sammen med den nyudnævnte tyske biskop fra Slesvig-Holsten forleden dag, og jeg spurgte ham, om han havde hørt om den danske folkekirkelige ordning. Det havde han, men han vidste godt, at den var svær at forklare, så jeg slap nogenlunde let om ved det på tysk. Det var jo en god ting. Men en af de ting, som jeg synes er typisk ved strukturen i den danske folkekirke, er jo det, at magten er så mange steder, og dermed er den heller ikke et bestemt sted. Netop da jeg var i Sydlesvig, var kirkemagten sådan set samlet, for der var fru Karen J. Klint fra Kirkeudvalget, der var mig selv, der var formanden for menighedsrådsforeningen, der var folk fra DSUK, Præsteforeningen og menighedsrådsforeningen – de var der alle sammen. Men det er så også temmelig mange, magten spredes på.

Det her med den store magtspredning sikrer jo netop friheden i folkekirken, og det er for mig, må jeg sige, noget af det allervigtigste ved den danske folkekirke – trosfriheden for den enkelte inden for vores bekendelses rammer, forkyndelsesfriheden for den enkelte præst inden for vores bekendelses rammer, men jo også frihed for menighedsrådene til at indrette sig i en lang række sammenhænge, uden at nogen overhovedet behøver at tænke over det. Da man diskuterede, hvad menighedsrådene egentlig må, hørte jeg en sige, eller også var det mig selv, der kom til at sige det: Her diskuterer vi ikke metodefri-

hed, for det er en forudsætning; det er slet ikke noget, vi behøver snakke om. Sådan er der jo mange ting i kirken, som bygger på en frihedsforståelse, som jeg tror og føler vi er fælles om, og som vi ikke behøver tale om.

Men det betyder så også, at det har sine grænser. Altså, selv om vi nu i mange år hele tiden har justeret den her magtbalance – den er jo spredt og måske mere, end den nogensinde har været – har vi jo alle sammen nok en fornemmelse af, at der specielt mellem stat og kirke er en eller anden balance, vi skal vogte over. Vi har decentraliseret i det uendelige, hvad er godt. Vi holder fast i en gammel sogneinddeling, der stammer helt tilbage fra 1100-tallet, men tilskynder til at samarbejde – og det forstår menighedsrådene jo også selv at gøre – dér, hvor de mener det er hensigtsmæssigt. Men det, som vi ikke har og efter min mening ikke skal have, uanset hvor meget vi decentraliserer, er det, der hedder en kongregationalistisk kirkeordning, altså 2.000 frimenigheder. Det er den balance, som jeg mener vi stadig skal opretholde, og som jeg tænker meget over som kirkeminister.

Jeg må indrømme, at jeg, når jeg læser beslutningsforslaget, er lidt i tvivl om – selv om jeg jo kender forslagsstillerne som besindige mennesker – om det er en hel revolution, man vil lave, så man ender ovre i noget kongregationalistisk, eller om man ikke helt er klar over, hvad man sådan set selv har været med til at vedtage.

Jeg må i hvert fald sige, at forslaget for mig har det svar, at tingene jo egentlig er gennemført. Den udredning, som jeg ikke ved om min forgænger har reklameret for lidt for, findes i hvert fald på hjemmesiden, og vi kan sende et link over. Der er foretaget den udredning af kompetenceforholdene, som man efterlyser. Når man så f.eks. er inde på, at medlemmernes forventninger er anderledes end tidligere, må jeg sige, at det jo er noget, vi diskuterer løbende, og vi har senest diskuteret det med den betænkning, som vi kalder 1491, hvor vi jo netop i fællesskab her i Folketinget har givet større rettigheder til medlemmerne, uanset om de er uden sogn. Jeg må da sige, at jeg synes, vi har imødekommet det ønske, som rejses her. Vi vil selvfølgelig hele tiden fra Kirkeministeriets side – også ved hjælp af teknologien – forsøge at komme med forslag om en mere smidig lovgivning, der gør det lettere for både menighedsrådene og medlemmerne. Men jeg synes, det er meget svært at se, hvad der er nyt her, medmindre det er en kæmpe revolution.

Man er så inde på, og det lyder jo kært i mine ører, at man gerne vil have debatten ud i det yderste led. Ja, men det gør man jo ikke ved at nedsætte en kommission i 3 år, tværtimod. Og jeg synes da netop, at 1491-betænkningen har vist – og tidligere også Tove Fergo, der begyndte at lægge tingene ud på nettet og sagde, at alle kunne komme med kommentarer – at der er flere og flere, der deltager i debatten, og som kommer med deres høringssvar takket være den moderne teknologi. Så jeg synes egentlig, at der er gode muligheder for at deltage i den kirkepolitiske debat og komme med forslag, ikke bare til Kirkeudvalget, men altså også på et tidligere tidspunkt til Kirkeministeriet.

Jeg må sige, at vi jo meget gerne hele tiden diskuterer løbende justeringer, men jeg har også sagt, inden for hvilke grænser det er, og hvorfor den ordning, vi har, er så god; det er, fordi den jo frem for alle kirkeordninger sikrer den åndsfrihed, som jeg jo mener er – nu ved jeg ikke, om jeg siger det teologisk forkert – en kristen nødvendighed, altså den åndsfrihed, som er vores forudsætning.

Alt i alt må jeg sige, at vi meget gerne tager en diskussion om forslaget, men vi vil ikke kunne stemme for det, og vi er ikke sindet at nedsætte en større kommission.

Kl. 17:32

Formanden:

Tak til ministeren. Der er et ønske om en kort bemærkning fra fru Bente Dahl.

Kl. 17:32

Bente Dahl (RV):

Mange tak for talen i forbindelse med beslutningsforslaget. Ministeren spurgte blandt flere ting, om forslagsstillerne er ude på at lave revolution. Der vil jeg svare, at det ikke er det, jeg vil, nej, jeg vil have evolution. Jeg går også ind for åndsfrihed og forkyndelsesfrihed. Ministeren siger, der er et selvfølgeligt samarbejde imellem parterne i folkekirken, som ligger til grund for den frihed, der jo så er.

Jeg vil spørge ministeren, om ministeren altid mener, at det selvfølgelige samarbejde er selvfølgeligt. I min optik skal rammerne altid definere, hvordan friheden skal bearbejdes, hvordan samarbejdsrelationerne skal være. Men mener ministeren, at det selvfølgelige samarbejde er optimalt?

Kl. 17:33

Formanden:

Kirkeministeren.

Kl. 17:33

Kirkeministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jeg mener i hvert fald, at vi gør meget for det i fællesskab her i Folketinget ved at sætte de rammer, der gør, at man friest muligt kan arbejde i sognene og i menighedsrådene. Vi indskærper, at man selvfølgelig skal overholde de love, der er, og jeg må sige, at fru Pernille Vigsø Bagges indkaldelse til samråd om arbejdsmiljø jo har medført, at jeg har taget en snak med formanden og sagt, at det selvfølgelig er en vigtig sag, og at lovene skal overholdes.

Men det er klart, at der på alle arbejdspladser er nogle, der ikke kan finde ud af det, og hvor det går op i en spids. Men til trods for at præst og menighedsråd jo har meget forskellige opgaver, kæmper de for det samme – man kunne sige, at der er indbygget et konfliktstop – og jeg vil vove den påstand, at det går ganske fremragende. Præster, menighedsråd og alle de frivillige gør en meget stor indsats ude i sognene.

Kl. 17:34

Formanden:

Fru Bente Dahl.

Kl. 17:34

Bente Dahl (RV):

Det er rigtigt, at der er rigtig mange, der gør en fremragende og stor indsats i folkekirken, det kan vi slet ikke blive uenige om. Jeg vil nu alligevel gerne holde fast i det psykiske arbejdsmiljø i kirken, og der har været en rapport, som har belyst det. Vi ser i hvert fald jævnligt overskrifter i pressen om dårlige samarbejdsforhold. Det, jeg gerne vil spørge ministeren om, er det her uproblematisk samarbejde, som ministeren taler om.

Jeg vil gerne spørge, om ministeren virkelig mener, at det er så uproblematisk, som det blev fremlagt i talen. Når vi ser de overskrifter i pressen, som vi gør, og når vi ser rapporterne om psykisk arbejdsmiljø, er det så bare selvfølgeligt og uproblematisk, eller skulle vi tage fat om nogle ting her?

Kl. 17:35

Formanden:

Ministeren.

Kl. 17:35

Kirkeministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Nu har jeg ikke brugt ordet uproblematisk; men jeg vil nok sige, at hvis vi skal til at føre kirkepolitik og forkynde kristendom efter overskrifterne i aviserne, så kommer vi ganske galt af sted. Jeg kan godt huske, hvordan Politiken forrige jul forsøgte at smadre hele folkekirken og sætte alle

præsterne op mod hinanden med en fuldstændig forkert påstand om, at en meget stor del af de kvindelige præster følte sig dårligt behandlet af deres mandlige kolleger. Det var jo ren løgn, det var ren løgn. Hvis man tror på sådan noget, så kan man godt smadre folkekirken.

Kl. 17:36

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 17:36

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jeg vil også gerne sige mange tak for ministerens indledende tale. Nu ved jeg, at man skal passe på med det der med revolution, men regeringen har jo ligesom selv i regeringsgrundlaget varslet nogle forandringer, også nogle – hvad skal man sige? – seriøse forandringer på folkekirkeområdet, så jeg ved, at regeringen da også er optaget af, af der hele tiden sker en udvikling på det her område. Der er varslet permanente stiftsråd, åremålsansættelse af biskopper, omlægning af økonomien til bloktilskud osv.

Hvorfor er det lige, at man ikke kan forestille sig at samle alt det her i et udvalg og måske kigge meget bredere på, hvad det er, folkekirken har behov for, når man nu, også fra regeringens side, anerkender, at der er behov for det her udredningsarbejde?

Kl. 17:37

Formanden:

Ministeren.

Kl. 17:37

Kirkeministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jamen jeg mener ikke, at der er behov for den bredere udredning, som man beder om. Der er jo for nogle år siden afgivet den der mere tekniske udredning, som regeringen har lovet, og med hensyn til en ny strukturkommission kan jeg fra min ungdom huske, at det var sådan noget med nogle små røde hæfter, der stod og samlede støv alle steder; masser af underudvalg og arbejde i årevis; det var så elitært – og også en anden tid.

I dag er der så mange fora. Jeg ved godt, at journalisterne elsker at sige noget om de tomme kirker, men hvis man går ud i sognene og ser, hvor meget der egentlig sker, hvor mange aktiviteter der er, hvor mange der bruger mail, hvor mange der har debatfora, må jeg sige, at jeg egentlig synes, at en kommission er meget ufolkelig. Det er jo også helt uklart, hvad den egentlig skal lave. Man skal blive enige om et kommissorium, men det kan man jo ikke blive.

Kl. 17:38

Formanden:

Fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 17:38

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Er det ikke rigtigt, at ministeren selv har nedsat en hel del underudvalg, der kigger på bloktilskud, der kigger på åremålsansættelse, der kigger på stiftsråd, der kigger på alle de her delelementer, og at det derfor måske er en lidt tynd afvisning af, at man kunne samle et større analysearbejde, hvor man kiggede grundigt på, hvad der kunne sikre folkekirken mange år fremover, i stedet for de her små underudvalg og små skridt på stedet, som ministeren jo lægger op til?

Kl. 17:38

Formanden:

Ministeren.

Kl. 17:38

Kirkeministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jamen hvis jeg troede på det, ved jeg ikke, om jeg ville være afvisende. Det ville jeg vel ikke. Men jeg tror, at det er en dødssejler. Jeg tror, at det vil gøre mere skade end gavn, det må jeg indrømme.

De udvalg, der sidder i dag, har jo mange forskellige formål. Tænk, hvis man skulle samle alt, hvad der kunne rejses af spørgsmål i folkekirken, og først skulle blive enige om et kommissorium, hvad man ikke bliver, og så have en kommission, som sidder for lukkede døre. Jeg kan virkelig ikke se, hvad formålet skulle være med det.

Det var noget andet, hvis vi pludselig havde et eller andet nyopstået og påtrængende behov for noget, ingen af os nogen sinde havde talt om. Man kan jo sige, at det for så vidt opstod med sognebåndsløsningen, som faktisk ingen af os havde været rigtig opmærksomme på. Men der fik vi det lavet med det samme. Tænk, hvis vi havde ventet 3 år på den urimelighed. Nu har Folketinget vist en velvilje ved at køre det igennem i løbet af 1 måned.

Kl. 17:39

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra fru Karen Klint.

Kl. 17:39

Karen J. Klint (S):

Tak for det. Jeg vil give ministeren ret i, at vi, der er ordførere på B 144, har det fælles mål at beskytte folkekirken. Det kan lyde negativt, for folkekirken er robust, men målet er også at bevare det fodfæste, folkekirken har i befolkningen. Vo-

res mål med forslaget er jo ikke at lave en lukket kommission, men jo netop at få en gruppe, der kan sikre, at debatten når lidt længere ud end den debat, vi når i dag.

Nogle af de betænkninger, der har været lavet indtil nu, har været sendt til høring i menighedsrådene, og kun få menighedsråd har haft kræfter til at svare. 69 svarede i den sidste sag. Og jeg ved ikke, om 69 svar ud af 2.200 er det bedste mål i sig selv.

Så jeg vil bare spørge ministeren, om der ikke var grundlag for at få en lille debat om, om ikke vi bare kunne gøre det på en lidt anden måde end at nedsætte lukkede arbejdsgrupper, som jo ikke tager ud og debatterer med menigmand, men debatterer med andre i lukkede rum. Det her er ikke et lukket råd. Det er et råd, der skal åbne debatten.

Kl. 17:41

Formanden:
Ministeren.

Kl. 17:41

Kirkeministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Men der må jeg gentage, at vi jo alle sammen har de muligheder. Jeg ved jo også, at fru Karen Klint er flittig til at komme ude i menighederne, så vi er jo hele tiden ude i debatfora.

Men så sagde fru Karen Klint noget meget interessant og sandt, nemlig noget om menighedsrådenes kræfter. Og helt ærligt, jeg tror faktisk, at menighedsrådenes kræfter i højere grad i de kommende år skal anvendes på deres sogne og ikke på, at vi stiller dem alle mulige opgaver af administrativ art og smider en hærs-kare af nye regler ud over dem.

Jeg kan virkelig ikke se, at det kan føre til noget, der er bedre end den måde, vi agerer på til daglig, hvor vi hurtigt kan ændre noget, når det er nødvendigt.

Kl. 17:41

Formanden:

Fru Karen J. Klint.

Kl. 17:41

Karen J. Klint (S):

Jeg tror, at jeg om lidt på vej op til talerstolen, når jeg skal holde min ordførertale, skal holde en lidt anden ordførertale, end jeg havde planlagt. For det er jo regeringen, der nu ved at have et forslag om bloktilskud, som vi ikke kender til, er med til at så tvivl om, hvorvidt den ordning, vi har i dag, er holdbar. Men det vil jeg tage op.

Jeg vil bare stille ministeren et spørgsmål. Når en regering vedtager at gå fra løntilskud til bloktilskud, vil det så ikke i sig selv røre væsent-

ligt ved, hvordan præsternes ansættelsesforhold skal være fremover?

Kl. 17:42

Formanden:
Ministeren.

Kl. 17:42

Kirkeministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jamen jeg kan kun sige, at der er et udredningsarbejde i gang. Det er overhovedet ikke politisk behandlet. Så det er at tage forskud på fornøjelserne, vil jeg nok sige.

Kl. 17:42

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra hr. Jesper Langballe. Hr. Jesper Langballe frafalder. Så har jeg ikke flere på listen, der har ønske om korte bemærkninger. Tak til kirkeministeren. Vi går til ordførerrækken, og det er hr. Per Bisgaard, der så er første ordfører.

Kl. 17:43

(Ordfører)

Per Bisgaard (V):

Som det fremgik af ministerens tale, er der gennem de senere år sket en række tiltag, som har gjort, at vi fra Venstres side ikke finder nogen grund til at nedsætte et udvalg, som skal komme med en udredning.

I januar 2006 blev der udgivet materiale, som bar titlen »Kortlægning af den nuværende opgavefordeling i folkekirken«, og den beskriver meget fint forholdene i alle hjørner af kirken. Og jeg tror ikke, at der er kommet meget nyt siden. Det materiale blev så senere en del af det, der hed betænkning 1477, som oplyste om opgaverne i sogn, provsti og stift.

Arbejdsgruppen var godt nok ikke på de her 25-30 personer, som forslagsstilleren nu siger, men den var dog bredt sammensat af repræsentanter for biskopperne, provsterne, præsterne og menighedsrådene, således at det meste af folkekirken var repræsenteret. Forslaget var, som sædvane er, til høring, men inden høringen var der en række debatmøder landet over, og som det står beskrevet i materialet, der dækker det, var der langt over 2.000 mennesker, som var aktive. Det var bl.a. med de indslag, at der også senere blev givet den blå betænkning.

Efterfølgende er der så blevet fremsat og vedtaget flere lovforslag, som er udsprunget af den her blå betænkning, og der kunne jeg blot nævne L 27, så ved alle herinde, hvad det handler om, og L 53, som drejer sig om noget med finansiering af præstestillinger.

Så endelig i 2007, altså for 2 år siden, kom der en ny betænkning, 1491, som omhandler folkekirkens lokale økonomi, og den har jo også kastet flere lovforslag af sig om at effektivisere folkekirkens økonomi og administration samt udvidet adgang til kirkelig betaling, hvilket vi vedtog her i januar.

Der har været endnu en betænkning i 2008, nemlig betænkningen om evalueringen af stiftsråd. Her er arbejdet ikke færdigt, men man kunne jo håbe på, at det blev det her inden sommerferien. Og senest er så kommet ind ad døren betænkning 1503 om præsternes uddannelse og efteruddannelse, som en arbejdsgruppe afleverede i december 2008, og den har været til høring. Og altså, der er faktisk muligheder nok for at være aktiv.

Det er Venstres opfattelse, at der ikke lægges hindringer i vejen for, at folkekirken kan udvikle sine arbejds- og udtryksformer. Rammerne er tilvejebragt, også hvad angår arbejdsmiljøet, hvilket ministeren også nævnte, således at ansatte og frivillige kan udføre deres arbejde under trygge forhold.

Der er store forskelle mellem de enkelte sogne i det her land, små og store, land og by, hvilket giver meget forskellige problemstillinger og vilkår. Men heldigvis er den danske folkekirke rummelig, som det også er sagt, således at der er plads til det traditionelle og det gennemprøvede, men også til det eksperimenterende. Jeg synes, det er spændende at se det sidste skud på stammen om kirken på nettet. Her flytter man sig fra det trygge fællesskab i sognet til den virtuelle verden, hvor man blot bliver sådan en lille ubetydelig brik i den store sammenhæng.

I Venstre har vi ikke noget behov for at iværksætte en udredning, men vi er naturligvis åbne over for at diskutere de muligheder og tiltag, som hele tiden dukker op. Men det, der er allermost brug for lige i øjeblikket her et halvt år efter sidste menighedsrådsvalg, er måske tid og ro til at fordybe sig i det daglige arbejde.

Venstre kan ikke medvirke.

Kl. 17:47

Formanden:

Der er ikke ønsker om korte bemærkninger. Tak til hr. Per Bisgaard. Så er det fru Karen J. Klint som ordfører.

Kl. 17:47

(Ordfører)

Karen J. Klint (S):

De fleste har en mening om folkekirken, også dem, der ikke bruger den. Nogle gange er det li-

gefrem dem, der råber højest. Nogle råber, fordi de er imod al religion, også selv om de mest råber af folkekirken og ikke af andre trossamfund. Andre kommer med kritik af en uigennemskuelig struktur og tæt administrativ tilknytning til statsapparatet, som synes meget ulogisk for rigtig mange. Det er dejligt, at der er så mange, der har en mening om vores kirke. Det beviser, at de fleste borgere trods alt ved, at vi har en folkekirke, og sådan skal det være. Ellers var det jo ikke en folkekirke.

Regeringen har selv de sidste par gange indskrevet folkekirken i regeringsgrundlaget, og her på det sidste er det jo blevet ret tydeligt, at man vil lave om på kirkens struktur. Det er derfor, vi er nogle stykker, der nu gentager, at så vil vi gerne have en bred debat, ikke en lukket kommission, der sidder i mange år, ligesom den sidste gjorde – 7 år og 12 mio. kr. var det, eller også var det omvendt. Vi ønsker faktisk en gruppe, der skal gå foran i en bred debat i befolkningen.

For det er jo netop sådan, at dem, der betaler kirken, altid er i mindretal. Når regeringen ned sætter nogle arbejdsgrupper, er der – bare for at tage dem, der direkte er inden for kirken – fra de gejstliges side en biskop, en provst og en præst, eller også er der to af hver, og så er der en fra Landsforeningen af Menighedsråd. Det er altså de sidste, der betaler gildet, og de er altid i mindretal. Så får de bagefter en lang betænkning på et par hundrede sider, de så kan forholde sig til ude i menighedsrådene. Det er der, vi gerne vil have, at dem, der betaler gildet, i højere grad er med til at drøfte, hvilke udviklinger de ser, hvilke barrierer de ser, hvilke drømme de har for folkekirken.

Det er jo sådan, at regeringen har skrevet i sit grundlag, at den vil gå fra løntilskud til bloktilskud. Jeg ved godt, at arbejdsgruppen ikke er færdig endnu, men i hvert fald bliver jeg ved de mange foredrag, jeg er ude til – og det er rigtig mange, det har ministeren ret i – spurgt om: Hvad betyder det så for præsterne? Kan en præst være stats tjenestemand, hvis der ikke er en eneste statskrone i lønningsposen? Det tvivler jeg på, og det ville i hvert fald være lidt underligt, hvis man kunne kalde sig stats tjenestemand og være rent betalt af den forening, der frivilligt betaler til ens løn. Kan man have en central ansættelse under en minister, hvis der ikke er en eneste krone til andet end kirkegårdsdrift og bygninger? Det er jo det, der står. Der står endda også, at man skal spare på det, som

man skal bruge bloktilskuddet til. Så jeg har været godt inde omkring regeringsgrundlaget.

Jeg synes, at staten i sig selv nu piller ved den model, vi har, og så nytter det ikke noget, at vi tier stille herinde og tror, at vi kan klare det i dølgsmål. For så er det jo, at folkekirkens uvenner får mere frit spil til at lægge folkekirken for had. Jeg synes, det er meget trist, at meget få mennesker kan rydde alle landets forsider med spørgsmål om, hvornår man må bede fadervor, og hvornår man ikke må bede fadervor. Vi får nogle forkerte debatter om religionens plads i det offentlige rum og i det samfund, vi lever i. Jeg tror, der er rigtig mange, der kan blive meget kløgere på, hvem der betaler for folkekirken, når man får en bred debat.

Vi er ikke alene om at se det behov. Forleden var der en af de meget religionskyndige, som er rigtig populær i alle partier – jeg skal nok lade være med at komme med navnet her, for hun ved ikke, jeg citerer hende – som havde læst B 144 på nettet, og hun skriver så til mig:

Jeg synes, det ville være vældig relevant og en morsom udfordring, om der kunne iværksættes en mere analytisk proces, hvor man tog fat på de grundlæggende udfordringer, folkekirken står over for. Jeg mener også, at der er grundlag for, at man kan omsætte meget af den forskning, der har fundet sted i forskellige miljøer i de senere år, i en sådan proces. Til sidst i forslaget skriver I, at grundlovens bestemmelser om folkekirkens særstatus og andre trossamfunds stilling i det danske samfund ikke er en hindring. Jeg vil snarere sige tværtimod. Det er netop på baggrund af grundlovens bestemmelser, at en sådan grundig analyse kunne foretages.

Så vi står altså hverken alene her i den lille sal, Folketingssalen, eller ude i det store samfund eller på universiteterne. Der er faktisk mange, der synes, at det kunne være befriende at få en fordomsfri debat om, hvorfor der er nogle, der lægger folkekirken for had, hvorfor der er nogle, der misforstår den ordening, som ministeren jo heller ikke selv kan forklare, når hun bliver spurgt i Sydslesvig. Et eller andet sted kan vi jo bruge et andet citat og sige, at vi godt kunne gøre det lidt bedre, hvis vi netop gik sammen, hvis vi lod være med at lave lovgivning herinde på en pø, men gav hinanden fred til en længere debat og så fik en problemliste over, hvad der er godt, og hvad vi er nødt til at forandre, når regeringen nu så grundlæggende vil gå fra løntilskud til bloktilskud.

Kl. 17:52

Formanden:

Tak til fru Karen Klint. Der er ingen ønsker om korte bemærkninger. Så er det hr. Jesper Langballe som ordfører.

Kl. 17:52

(Ordfører)

Jesper Langballe (DF):

Hvem er mon bedst til at tilrettelægge opgavefordelingen i folkekirkens sogne? Svar: Det er sognene selv.

Selvfølgelig er og skal der være nogle overordnede regler for kompetenceforholdene, især mellem præster og menighedsråd, men det karakteristiske ved kirkesognenes daglige drift er, at der under disse overordnede regler opstår lokale traditioner for, hvem der ordner hvad. Og hvis man i de sidste mange år havde spurgt et bredt udsnit af menighedsrådsmedlemmer over det ganske land, om der var noget, de var utilfredse med, så ville det altovervejende svar lyde: Ja, det er lidt surt, at vi er overdænget med love og regler for ting, som vi godt kunne finde ud af selv – at vi bliver behandlet som pattebørn. Opstår der kompetencekonflikter, har vi jo biskopper og provster, der ad hoc kan gribe mæglende ind og løse dem.

Det beslutningsforslag, vi behandler her, synes mig at være udsprunget af en tyrkertro på, at man kan forebygge konflikter ud i alle lokale kroge med store undersøgelser og lovreguleringer. Men der er faktisk kun én måde at totalforebygge konflikter på, og det er at sætte alle mennesker i fængsel. Det er vores svar. Der er indført rigelig med regler, lad sognene få fred.

Forslagsstillerne siger bl.a., at de lave stemmeprocenter, senest ved menighedsrådsvalget i november 2008, har demonstreret, at mange danskere ikke føler større tilknytning til det demokratiske og organisatoriske liv i folkekirken. Forslagsstillerne tilskriver det, at folkekirkens institutioner og arbejdsmåde ikke er fulgt med tiden.

Ja, den sang hører man efter hvert eneste menighedsrådsvalg. Men nej! Det skyldes, at befolkningens forhold til deres kirke ligger på et helt andet niveau. Det er dér, man er døbt, konfirmeret, måske gift, og dér, man skal begraves en gang. På det plan befinder folkekirken sig i borgernes hjertes.

Det er, ligesom når vandværkets bestyrelse har indbudt til generalforsamling, og der så ikke kommer andre end bestyrelsesmedlemmerne. Så sidder de måske og skumler over, at folk slet

ikke er interesseret, men måske er det slet ikke rigtigt. Måske er sagen, at medlemmerne ganske vist ikke interesserer sig for vandværksprocedurer og generalforsamlinger, men at de slet og ret interesserer sig for vand.

Sådan er det faktisk med folkekirken i dens medlemmers bevidsthed – den skal bare være der, ikke mindst i livets skelsættende øjeblikke.

Den lave stemmeprocent behøver jo overhovedet ikke at afspejle ligegyldighed; den kan også afspejle tilfredshed, det tror jeg den gør. Demokrati er jo først og sidst retten til at sige nej, hvis der er noget, man er utilfreds med. Og når så få tager del i menighedsrådsvalget, ja, så kan det udmærket være udtryk for, at de færreste har noget at klage over på det organisatoriske område.

Kirken er ikke fulgt med tiden, siger forslagsstillerne. Nej, og det er heller ikke, hvad dens medlemmer forventer. De forventer ikke en kirke, hvis ydre rammer er i stadig forandring, men en kirke, der står fast. Sagt med et par linjer af Grundtvig: Skolen skal med solen gå, kirken skal på jorden stå.

Kl. 17:56

Formanden:

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning fra fru Karen Klint.

Kl. 17:57

Karen J. Klint (S):

Jeg vil da gerne tage fat i sammenligningen med vandværksbestyrelsen. Det er jo rigtigt, at man forholder sig til vand. Jeg tror også, at kirkegængerne og dem, der bruger folkekirken, forholder sig til *indholdet*, men det, vi taler om i dag, er jo ikke kirkens indhold, det er de vilkår, man har til at forkynde på, det er de vilkår, man har til at holde gravpladser på. Det er vilkårene, det er strukturen, vi har til debat. Indholdet synes jeg ikke nødvendigvis skal moderniseres, bortset fra at man godt kunne tale, så nye kirkegængere også kan forstå det. Det er jo så noget andet, men det er jo ikke det, vi tager op her.

Det er jo ikke os, der er begyndt at pille ved den store lovgivning. Det er jo regeringen. Vi drøfter stiftsråd, vi drøfter det ene, og vi drøfter andet. Var det ikke bedre at se lidt mere på at få en samlet plan for, hvad det er, der skal laves om?

Jeg vil bare spørge kort: Er det ikke godt at få en selvstændig debat om struktur og ikke kun om indhold?

Kl. 17:58

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:58

Jesper Langballe (DF):

Jeg tror, at fru Karen Klint misforstod min lignelse med vandværksgeneralforsamlingen, for det var ikke sådan en demokratisk opskrift eller en manuel.

Det er klart, at der er ydre forhold, som skal være i orden, og derfor har vi et kirkeudvalg, derfor er der menighedsrådsmedlemmer osv. Det er alt sammen i sin gode orden. Det, jeg prøvede på at sige, var, på hvilket niveau rent konstaterede folkekirken ligger i det almindelige folkekirkemedlems bevidsthed. Det er altså ikke sådanne demokratiske, organisatoriske spørgsmål, der optager folk. Det er noget helt andet, og det tror jeg ikke vi kan lave om på. Jeg tror egentlig heller ikke, at vi skal.

Så spørger fru Karen Klint, om ikke det er godt med en stor, samlet strukturdebat. Ærligt talt, nej. Store, samlede strukturdebatter synes jeg i al almindelighed er noget, fanden har skabt. Men jeg vil sige, at hvis man skal til at have store strukturdebatter om det specielt med hensyn til folkekirken, som lever på, at der egentlig er så mange ting, der er selvfølgelige, som er nedarvede, som er lokale traditioner, tror jeg, man river mere ned, end man bygger op.

Kl. 17:59

Formanden:

Fru Karen Klint.

Kl. 17:59

Karen J. Klint (S):

Så vil jeg bare spørge ordføreren, om ordføreren er enig i, at når man går fra løntilskud til bloktilskud, ser verden ud som i forgårs, eller om ordføreren er enig i, at når man går fra løntilskud til bloktilskud, vil det betyde væsentlige ændringer for den relation, der er mellem stat og de i dag statstjenestemandsansatte præster. Står verden stille, når man går fra løntilskud til bloktilskud?

Kl. 18:00

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:00

Jesper Langballe (DF):

Nej, det gør den ikke, og jeg vil sige, at det vil være endnu mere indgribende, end fru Karen Klint antyder, for det vil jo på en forfærdelig måde påvirke folkekirken selv og folkekirkenes selvforståelse. Hvem er det, der har prokura til

at modtage bloktilskuddet og fordele det i kirken? For mig er bloktilskuddet en mareridtsvision. Jeg kan næsten ikke holde ud at stå her og diskutere det. Det er ganske forfærdeligt.

Men om præsternes ansættelsesforhold vil blive ændret, har jeg aldrig rigtig tænkt på. Jeg ved ikke, hvorfor de skulle det, men det vil have nogle ganske forfærdelige følger, og jeg håber aldrig, at det kommer.

Kl. 18:01

Formanden:

Ja tak til hr. Jesper Langballe. Der er ikke ønsket flere korte bemærkninger. Så er det fru Charlotte Dyremose som ordfører.

Kl. 18:01

(Ordfører)

Charlotte Dyremose (KF):

Tak. Jeg vil godt starte med at udtrykke en vis sympati for ideen om den brede debat om mange ting, fordi den jo er vigtig at have, og den er vigtig at have løbende, og det er vigtigt, at vi hele tiden udvikler og justerer.

Det er vigtigt, at vi kan forandre for at bevare i vores folkekirke. Der, hvor vi skal passe på, er, når det lyder, som om forandringen skal blive en revolution. Det vil jeg godt komme mere ind på, men jeg må dog lige starte med at sige temmelig provokeret af fru Karen Klint om det her med fadervordiskussionen, at jeg altså ikke tror, at en bred debat om vores folkekirkelige struktur kan forhindre den indholdsmæssige diskussion, som det jo særlig var Socialdemokraterne der provokerede til ved at fornægte, at nogle skoler måtte fastholde en tradition, som de havde haft i mange år på baggrund af, ja, måske en kristen arv, men i hvert fald en dansk kulturarv. Det synes jeg var meget beskæmmende for vores debat om den slags, og det var værgerligt, og jeg tror ikke, at det kan forhindres af det her uagtet min store sympati for den brede debat.

Den brede debat er jo vigtig, og det er også den, der gennem årene og også under denne regering har ført til et antal ændringer, mere demokrati, en ændret økonomi, flere muligheder for samarbejde – ting, som vi i Det Konservative Folkeparti synes det er vigtigt også kommer nedfra. Grunden til, at vi trods sympati for den brede debat og oplægget til det ikke kan støtte det her forslag, er jo netop, at vi hellere ser, som ministeren jo også var inde på, at vi løbende kan justere, når vi finder det nødvendigt netop på baggrund af den brede debat. Men en herfra styret bred, samlet debat tror vi ganske enkelt ikke på som et topstyret projekt.

Vi tror på folkekirken som et bundstyret projekt, netop fordi udgangspunktet for vores folkekirke er og altid skal være sognet og det lokale liv. Når vi så taler om ændrede former for samarbejde, ændrede muligheder for at gøre noget på tværs, bl.a. jo også som tidligere nævnt folkekirken på nettet nu, som vi tror på er både vigtigt og rigtigt i en moderne tid, må vi dog ikke glemme, uanset at kirken skal leve med i den moderne tid, med i den udvikling, der er, hvor vi jo bl.a. mere og mere går på nettet, og hvor vi ikke nødvendigvis bor i det samme sogn hele vores liv og derfor kan have tilknytning til mange forskellige kirker, at udgangspunktet for at have en folkekirke med den forkyndelsesfrihed, der ligger i den, og med den mulighed for via bl.a. sognebåndsløsningen netop at kunne tilhøre den præst, hvis forkyndelse man føler at kunne dækkes ind under, er, at så skal der være en vis frihed til forskellighed inde under den samlende skal, som folkekirken er.

Vi mener, det er vigtigt hele tiden at bevare traditionerne, bevare den kultur og den ånd, der er i folkekirken, og derfor ikke lave kæmpestore revolutioner, men naturligvis løbende at være åbne over for netop den brede debat om rigtig mange ting og både om form og indhold, sådan at vi også i fremtiden bedst hjælper folkekirken til at forandre netop for at bevare, men ikke bare for forandringens skyld.

Kl. 18:05

Formanden:

Tak. Der er ønsket om korte bemærkninger. Først fru Karen J. Klint.

Kl. 18:05

Karen J. Klint (S):

Til debatten om fadervor vil jeg lige sige, at jeg faktisk synes, at vores undervisningsordfører svarede korrekt i den sag. For der står jo i fagfordelingen, at folkeskolen ikke må forkynde, folkeskolen må oplyse. Derfor kunne der jo godt være en anden debat end den, medierne havde om fadervor; og det kunne så i øvrigt være et skolebestyrelsesanliggende at finde ud af, om det er noget, man har morgensamling om.

Men tilbage til vores sag i dag. Jeg hørte ordføreren sige bundstyret projekt. Det kan jeg såmænd godt acceptere, men det er jo ikke det, folkekirken er i dag. Folkekirken har jo et Folkestyret, som lovgiver i mange detaljer, så vi har jo ikke et bundstyret projekt. Men vi har en folkekirke, der er bundstyret, når det handler om betaling. Så jeg vil bare spørge ordføreren: Når det nu fremover bliver sådan, at det endnu mere er

medlemmerne af folkekirken, der skal betale alle lønudgifter, er det så ikke urimeligt, hvis det er os herinde i Folketinget, der på finansloven skal bestemme antallet af præster i normeringen?

Kl. 18:06

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:06

Charlotte Dyremose (KF):

Nu har jeg ikke set nogen udkast til, hvordan folkekirkens struktur skulle ændre sig i fremtiden, eller hørt, at der politisk var taget stilling til noget sådant, og derfor synes jeg, at det er en lille smule svært at forholde sig til en eventuel fremtidig, hypotetisk situation.

Men det, jeg i hvert fald gerne vil fastholde, er netop, at vi fastholder både den tradition, vi har for rigtig brede samarbejder herinde på tværs af partierne – det mener jeg er vigtigt for at sikre rummeligheden i folkekirken – og at vi sikrer, at når der laves ændringer, hvis der laves ændringer, gøres det med bred opbakning i hele det kirkelige landskab, både hos gejstlige og hos læge, og helst også hos de menige medlemmer. Derfor er jeg f.eks. også personligt glad for, at kirkeministeren så ganske besindigt, og udmærket besindigt synes jeg, har taget de bemærkninger til efterretning, der har været f.eks. i forbindelse med diskussionen om åremålsansættelse af biskopper, sådan at man netop har en meget besindig tilgang til de her ting. Det tror jeg er vigtigt at vi har på det her område, hvis vi netop skal lave forandringer for at bevare og ikke for at revolutionere.

Kl. 18:07

Formanden:

Fru Karen Klint.

Kl. 18:07

Karen J. Klint (S):

Nu ved jeg ikke, hvor besindig regeringen var, da den skrev sit regeringsgrundlag. Det er jo derfra, vi har beskrivelsen af, at man skal gå fra løntilskud til bloktilskud, og at bloktilskuddet skal bruges til kirkegårde og til bygninger. Længere nede i regeringsgrundlaget står der så, at der skal bruges færre penge på kirkegårde og på bygninger. Så jeg har sådan set bare mine oplysninger fra regeringens grundlag.

Det kunne jo være fint, hvis ordføreren så vil le love, at vi, når regeringsgrundlaget senere skal udmøntes, får en bred debat, og at vi bliver inviteret med i en dialog om, hvordan de to partier, som repræsenterer regeringsgrundlaget, ag-

ter at brede den debat ud. For det er jo i regeringsgrundlaget, vi ser afsættet til, at der kommer en strukturforandring i folkekirken af format. Er ordføreren slet ikke enig i, at der i regeringsgrundlaget ligger en omstrukturering af den nuværende ordning for folkekirken?

Kl. 18:08

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:08

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg kan slet ikke forstå, hvorfra den tanke kunne komme, at der ikke skulle være en bredt funderet debat om alt, hvad der måtte komme. Altså, lad os tage forslaget om stiftsråd, som jeg som konservativ personligt utrolig gerne så havde været gennemført for længe siden. De sidder derude og venter og venter og kan ikke komme videre, fordi vi nu har en midlertidig forlængelse, fordi der ikke har kunnet skabes et meget bredt flertal i Folketinget.

Sagen er den, at der er et flertal, der under førstebehandlingen tilkendegav at ville støtte det, og vi behøvede derfor ikke at vente på samtaler med Dansk Folkeparti eller Socialdemokraterne for at finde en løsning, hvor man kunne være bredt enige. Men det gør vi alligevel, og det gør vi, fordi vi har en tradition på det her område for at være bredt funderet i det, vi gør, og for at have en åben dialog om det og altid evne at justere, sådan at vi netop skaber den rummelighed ved ikke at vedtage ting med snævre flertal.

Kl. 18:09

Formanden:

Så er det fru Pernille Vigsø Bagge for en kort bemærkning.

Kl. 18:09

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Tak. Sjældent har man hørt ordene bredde og bred debat så mange gange fra en konservativ ordførers mund, må jeg sige. Men det er meget interessant, og det er også nyt for mig.

Jeg synes, at det er interessant, fordi det næsten tager opmærksomheden fra det faktum, at der jo faktisk lige nu er nedsat nogle temmelig smalle udvalg under Kirkeministeriet, som sidder og behandler åremålsansættelser af biskopper og bloktilskud osv. Hvad er ordføreren holdning til det, når nu bredde og bred debat og åben debat og debat fra bunden er så vigtigt for ordføreren? Hvad betyder det for ordføreren, at der sidder sådan nogle ret smalle udvalg i Kir-

keministeriet og arbejder med de her temmelig vigtige ting?

Kl. 18:10

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 18:10

Charlotte Dyremose (KF):

De udvalg, der sidder, er jo sammensat rimelig bredt inden for folkekirken. Og det, der jo er så vigtigt og så væsentligt, er, at de så kan give anledning til den brede debat via en høringsproces, via processer herinde, og det er det, jeg også var inde på tidligere, nemlig at det er så utrolig vigtigt.

Jeg synes, at det er meget rigtigt af ministeren at være så enormt besindig, som jeg synes ministeren har været ved f.eks. at udvise god besindighed i forhold til diskussionen om åremålsansættelse, hvor der er rejst nogle problemstillinger, som ministeren har lagt op til en meget bredere debat af, inden man bare lige pludselig vælger at gennemføre noget, som nogle kan have nogle betænkeligheder ved. Det synes jeg er utrolig vigtigt at vi ikke gør på det her område. Det har vi en god, lang tradition for, og derfor synes jeg ikke, at det er så underligt at høre om brede samarbejder i det her udvalg. Fru Pernille Vigsø Bagge har trods alt også siddet i det temmelig længe, og vi har da en tradition for at gøre tingene sammen, når vi gør dem.

Kl. 18:11

Formanden:
Fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 18:11

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jamen det er da fuldstændig rigtigt, at Kirkeudvalget taler rigtig meget om tingene, men det er jo ikke det samme, som at der er en bred, folkelig debat om et emne. Jeg vil gerne have ordføreren til at definere, hvad det er for en bredde, ordføreren mener der er omkring de her emner. Havde vi bredde om struktur- og kommunalreformen i sin tid, har vi haft bredde om andre store vedtagelser i de seneste 7 år, hvor et smalt flertal i Folketinget har vedtaget noget, eller er det udtryk for en særlig bredde, vi har i det kirkelige landskab, at der sidder nogle præster og nogle gejstlige og diskuterer åremålsansættelse af biskopperne, og at der er nogle ret snævert sammensatte udvalg om bloktilskud? Er det det, der er bred, folkelig debat i ordførerens optik?

Kl. 18:12

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 18:12

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg er helt rystet. Bredde er for mig at se to ting, som vi har en god, lang tradition for i det her udvalg, og som fru Pernille Vigsø Bagge da sandelig også plejer at være en del af, nemlig at der er bred politisk dækning for de ting, vi laver, og at vi har en meget – synes jeg – fin og flot tradition for i det her udvalg at lytte meget til alle i kirken, der måtte have kommentarer og bemærkninger.

Jeg har da på det kirkelige område været med til at anbefale min gruppe at støtte ting, som jeg personligt har været imod, men jeg har gjort det med den begrundelse, at man bredt i kirken har ønsket en sådan ændring. Så mener jeg, det er utrolig vigtigt, at vi vægter det, at vi altså, når man bredt i kirken ønsker en ændring, laver den. Jeg mener faktisk også, at det her er et af de områder, hvor jeg så må komme ud over; at jeg personligt måske har haft en anden opfattelse, netop fordi vi vægter det, når man bredt i kirken har en holdning til tingene.

Kl. 18:13

Formanden:

Tak til fru Charlotte Dyremose. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det fru Bente Dahl i ordførrækken.

Kl. 18:13

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

Vi har en folkekirke, der er funderet i grundlovens § 4, der siger, at den evangelisk-lutherske kirke er den danske folkekirke og som sådan understøttes af staten, og en række paragraffer i kapitel 7, bl.a. § 66, der siger, at folkekirkens forfatning ordnes ved lov. Det sikrer den frie forkyndelse og den frie folkelige, almindelige, inkluderende og rummelige folkekirke. Eller gør det det? Vi har f.eks. opfyldelsen af § 66 til gode, vi har den brede folkelige debat om folkekirken til gode. Regeringen har gjort tiltag i sit regeringsgrundlag, og regeringsgrundlaget varsler bloktilskud til folkekirken. Pengfordelingen og kriterierne for det er afgørende for folkekirkens mulighed for at fungere inkluderende og rummeligt. Jeg er vældig spændt på at høre, hvad regeringen kommer frem til i deres endelige forslag om denne bloktilskudsordning, og hvordan den kommer til at udfolde sig.

Samfundet har udviklet sig i retning af mere markedsorientering. Vi ser højere og højere grad af lovgivning, og vi ser et samfund, der indretter sig efter det frie valg og markedskræfternes spil.

Vi ser samfundet indrette sig efter individet i højere grad end efter fællesskabet. Det er blot en del af en udvikling, der har stor betydning for vor måde at indrette vor kirke på. Med en udvikling, hvor individet er i centrum, fordres andre måder at indrette kirkelivet på end i et samfund, hvor fællesskabet er det vigtigste. Vi mener i Det Radikale Venstre, at både individ og fællesskab skal i centrum – mennesket og dets vilkår skal være i centrum. Både det enkelte individ og fællesskabet er nødvendige for det gode liv og det sunde samfund. På trods af den grundlovssikrede ret dukker der alligevel fra tid til anden åbenlyse konflikter op i folkekirken. Uden at have statistik over tallene har jeg på fornemmelsen, at antallet af konflikter er i stigning, og det drejer sig oftest om personalekonflikter.

Indtil vi har haft den brede, folkelige debat om, hvad folkekirken opgaver og kompetencefordeling er, er der en hel del, vi ikke ved noget om. Vi kan se, at konflikterne findes, men vi ved ikke, hvorfor de skyder op. Vi ved ikke, hvorfor der gang på gang er problemer. Vi har en rapport, der siger, at folkekirken har et dårligt arbejdsmiljø og en mangelfuld personalepolitik, men vi ved ikke hvorfor, og vi ved ikke, hvilken effektiv indsats der skal til for at ændre det. Der er ingen, der har kompetence til at tegne folkekirken, det er ude i sognene, arbejdet foregår, sognene er og skal stadig væk være byggestenene i det folkelige arbejde i folkekirken institutioner.

Vi mener, at frihed til forskellighed, åndsfrihed i sognene, frihed til sognene kræver, at det baserer sig på en struktur, der sikrer det. Vi har til gode at få en udredning af kompetence- og opgavefordelingen og derefter en handlingsplan, der kan tage sig af den praktiske del af det, der kommer ud af den ønskede udredning, så strukturen sikrer friheden. Vi ønsker en systematisk analyse af opgave- og kompetencefordelingen. Vi har været med til at lave B 144 og er derfor meget optaget af, at indholdet bliver omset til en udredning.

Det er mig en gåde, at regeringen ikke kan støtte sådan en åben, systematisk udredning og analyse, men jeg glæder mig til et konstruktivt udvalgsarbejde.

Kl. 18:17

Formanden:

Tak til fru Bente Dahl. Så er det hr. Søren Krarup som privatist, og han kommer til før ordføreren for forslagsstillerne, for nu at binde det sammen. Så det er hr. Søren Krarup som privatist.

(Privatist)

Søren Krarup (DF):

Jeg vil begynde med at sige, at jeg slet ikke er i tvivl om, at dette forslag udspringer af en god og oprigtig vilje til at dæmme op for misforhold i folkekirken. Jeg kender især ordføreren for forslaget, fru Pernille Vigsø Bagge, som et menneske af god vilje og oprigtige hensigter. Men jeg vil bede fru Pernille Vigsø Bagge betænke den sag, hvor vi mødtes i fælles holdning og indsats i dette års begyndelse, en sag, der netop havde at gøre med forholdene om magtfordelingen i folkekirken, en sag, der handlede om en stakkels kvindelig sognepræst, der var blevet genstand for umådeholden sladder og bagtalelse, en sag, der endte med den kvindelige sognepræsts afsked på trods af fru Pernille Vigsø Bagges og mit forsøg på at hjælpe hende imod sladder og nederdrægtighed.

Husker fru Pernille Vigsø Bagge, hvordan sagen begyndte for mit vedkommende? Hvordan det netop var fru Pernille Vigsø Bagges indkaldelse til et åbent samråd om opgave- og kompetencefordelingen i folkekirken, der gjorde mig opmærksom på, hvad der foregik, men ikke, fordi fru Pernille Vigsø Bagge fortalte det, ikke, fordi fru Pernille Vigsø Bagge gik til ondets rod og gjorde opmærksom på, at en sognepræst mishandlede på grund af mangel på myndighed og ordentlighed hos de kirkelige myndigheder, nej, fru Pernille Vigsø Bagge gjorde et generelt og abstrakt problem ud af det i stedet for at tale direkte og konkret og sige: Hvis opgaverne er fordelt, og ansvaret ligger klart i dagen, så kan en sådan modbydelig sag om sladder og bagholdsangreb slet ikke få vind i sejlene. Fejlen i den omtalte præstesag fra Nordjylland var jo, at alle skulle blande sig i alt og være med til at bestemme alt, hvorfor den egentlige myndighedsindehaver her, først provst, siden biskop, kapitulerede over for et sladderagtigt og ondsindet menighedsråd og undlod at forsvare den arme præst.

Hvis jeg må være direkte – jeg er lige ved at sige grov – så vil jeg sige, at fru Pernille Vigsø Bagges indgriben i denne sag var et vidnesbyrd om, hvordan opgaverne og kompetencerne skal fordeles i folkekirken eller især om, hvordan de ikke skal fordeles. Der, hvor det er præstens ansvar at forkynde evangeliet og holde gudstjeneste i sit sogn og være sjælesørger for sin menighed, der, hvor det er menighedsrådets opgave at tage vare på kirkebygningen, kirkegården, præ-

stegården og kirkebetjeningens forhold, der, hvor det er kordegnens, organistens, kirketjenerens opgave at sørge for de ydre forhold i forbindelse med gudstjenester og kirkelige handlinger, der får vi en god og anstændig folkekirke. Jeg taler af erfaring; jeg har oplevet det i 40 år.

Der, hvor ansvaret nemlig er placeret, og de forskellige opgaver derfor er fordelt, der trives folkekirken. Men der, hvor man, som i forslaget her, skal have det hele blandet sammen og alle til at tage sig af alt, ender man med at ødelægge folkekirken og får den til at gå op i alskens intriger, sladder og mistænkeliggørelse. Tænk på præstesagen fra Nordjylland. Tænk på, at her var fejlen ikke, at der var mangel på samarbejde og fælles kompetencer, men her var fejlen, at myndigheden ikke var klart fordelt, og at de, der skulle have myndigheden, ikke turde tage den, men tørrede hele problemet af på menighedsråd og kirkebetjening. Lad mig blot sige lige ud, at dette forslag er skadeligt og farligt for folkekirken og vil blive årsag til megen elendighed, hvis det gennemføres.

Så en enkelt bemærkning til slut. Jeg er meget træt af den evige jammer over den lave stemmeprocent ved menighedsrådsvalgene. Herregud, det er jo et sundhedstegn. Det er vidnesbyrdet om, at folkekirken trives og har det godt som det selvfølgelig grundlag for det danske folk. Hvis der var noget galt, så skulle folk nok komme til stemmeurnerne. Hvis folkekirken virkelig var genstand for uvilje og modvilje, så ville der blive vipppet kraftigt med båden. Den rolige og selvfølgelig sejlsads er vidnesbyrdet om, at det danske folk er et kristent folk og har hjemme i en folkekirke, man ikke gider rende til stemmeurnerne om, fordi den trods larm og skral er det danske folks kirke. Og lad os glæde os ved det, vil jeg tillade mig at sige her til sidst til fru Pernille Vigsø Bagge, hr. Ole Sohn, fru Karen Klint, hr. Leif Lahn Jensen, fru Bente Dahl og hr. Niels Helveg Petersen, alle de velmenende, men yderst forvirrede forslagsstillere.

Kl. 18:22

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra fru Karen Klint.

Kl. 18:22

Karen J. Klint (S):

Jamen så vil jeg da bede hr. Søren Krarup om at hjælpe mig lidt ud af den personlige forvirring, som jeg åbenbart lider af trods ret mange gode forsøg på at sætte mig ind i kirkens struktur. Den er jo ikke så nem og tilgængelig.

Så mit spørgsmål til hr. Søren Krarup er: Når vi ser på regeringsgrundlagets måde at ændre statens bidrag til folkekirken på, er det så ikke at snyde dem, der kommer til at betale præstens løn fremover, hvis de slet ikke skal have nogen indflydelse på, hvor mange præster der skal være? For hvis staten ikke vil bidrage til præstelønninger, men præstelønningerne skal være hundrede procent betalt af medlemmerne af folkekirken, er det så ikke lidt ulogisk, hvis folkekirken medlemmer slet ikke skal bestemme noget om antallet af præster og om vilkårene for præsternes ansættelse?

Jeg taler ikke om forkyndelsesfrihed, jeg taler om drift og om ansættelsesvilkår. Er det ikke ulogisk, hvis staten skal fortsætte med sin rolle, hvis staten ikke skal bidrage med en krone?

Kl. 18:23

Formanden:

Hr. Søren Krarup.

Kl. 18:23

Søren Krarup (DF):

Det må være bloktilskuddet, der spørger. Jeg kan kun sige, at bloktilskuddet også er en måde at ødelægge folkekirken på, fordi det selvfølgelig er ensbetydende med at gøre folkekirken til en størrelse i sig selv, i stedet for at den simpelt hen er, som det hedder i grundlovens § 4, noget, der er knyttet sammen med den danske stat, og hvis tilskud fordeles fra den danske stat. Så jeg giver fru Karen Klint ret i, at talen om bloktilskuddet ligger meget nær hele den opfattelse af kirken, som kommer til orde i et beslutningsforslag som det her.

Kl. 18:24

Formanden:

Fru Karen Klint.

Kl. 18:24

Karen J. Klint (S):

Jeg vil også bede om hjælp til en anden forvirring, for jeg har sådan den holdning, at når man taler om brede debatter, er det, fordi der er ligevægt mellem dem, der debatterer. Så jeg vil stille et andet spørgsmål til hr. Søren Krarup:

Når man nedsætter nogle arbejdsgrupper, er det så af respekt for bredden, at der altid er tre gange så mange gejstlige i en arbejdsgruppe, som der er folkekirkemedlemmer, der betaler, så det sådan set er de ansatte, der altid er i flertal, hvorimod de, der betaler, altid er i mindretal? Altså, jeg tror ikke, at der var ret mange ude i erhvervslivet, der ville nedsætte sådan nogle arbejdsgrupper.

Formanden:

Hr. Søren Krarup.

Kl. 18:25

Søren Krarup (DF):

Jeg havde jo lyst til at bande højt og stygt i forbindelse med den tale om arbejdsgrupper. (*Formanden:* Det er ikke tilladt). Det er ikke tilladt, jeg ved det godt, og jeg lader også være. (*Formanden:* Det regnede jeg også med).

Kl. 18:25

Der var for 30 år siden en – han var i øvrigt menighedsrådsformand, han hed Vilhelm Lytken – der skrev en pragtfuld komedie, som hed »Trivslernes hærgen i de nordlige provinser; Problematernes bekymring for de nordlige provinser«. Det, vi oplever i hele denne såkaldte kirkelige debat, er jo, at problematerne skal gøre problemer ud af alt og nedsætte udvalg og råd vedrørende alt. Disse afskyelige problemater bidrager til at ødelægge folkekirken, og jeg synes også, at fru Karen Klint skulle hjælpe os andre med at holde problematerne nede og på afstand, så folkekirken kan få lov til at leve sit eget gode liv, evangeliet blive forkyndt, sognet blive passet og det hele kan fungere, som det gør i folkekirken.

Kl. 18:26

Formanden:

Tak til hr. Søren Krarup som privatist. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 18:26

(Ordfører for forslagsstillerne)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Mange tak for en god og sober debat. Jeg vil gerne starte med at sige til hr. Søren Krarup, at beskrivelsen af strukturen i folkekirken var en rigtig smuk beskrivelse af den bedste af alle verdener, hvis bare det forholdt sig sådan, men tillad mig at henlede opmærksomheden på, at både teologistuderende og menighedsrådsmedlemmer, provster og biskopper og kirkegængere på godt og ondt er helt anderledes, end de var engang – også end de var for 40 år siden.

Det var da herligt, hvis tingene var så enkle, som hr. Søren Krarup skitserede i sin tale, men vi står faktisk her, bl.a. fordi det ikke forholder sig sådan længere. Der er brug for en klar strukturering.

Når regeringsgrundlaget lægger op til forandringer på folkekirkens område, håber jeg ikke, at det er, fordi regeringsledelsen har tænkt, at de nok hellere måtte skrive noget ind om folkekirken i regeringsgrundlaget bare for at have no-

get. Regeringen har skrevet, at den vil fortsætte arbejdet med regelforenkling og decentralisering af kompetence på folkekirkens område, så det administrative arbejde lettes mest muligt til glæde og gavn for både medlemmerne og folkekirkens ansatte. Vi har også været inde på alt det med de permanente stiftsråd og åremålsansættelserne af biskopperne og indførelse af bloktilskud.

Man kunne jo godt forledes til at tro, at selv regeringen anerkender, at der er brug for en stadig omorganisering på folkekirkens område. Det er forhåbentlig, fordi man reelt har erkendt, at der er behov for se på folkekirkens mulighed for at varetage sin opgave. Det er jo en opgave, der i sin kerne består i at forkynde evangeliet for de mere end 80 pct. af den danske befolkning, som stadig er medlem af den danske folkekirke.

Men set derfra, hvor jeg står, så lider folkekirken altså til en vis grad af åndenød som en algebefængt fjord. Og det er jo ikke nødvendigvis, fordi der er en lav stemmeprocent til menighedsrådsvalgene, som der godt nok står i forslaget. Det kunne måske være, fordi der mange steder er store problemer med overhovedet at få folk til at stille op som kandidater til menighedsrådene.

Det er heller ikke nødvendigvis, fordi vi snart kommer til at lide under et temmelig lavt optag på teologistudiet. Det er måske i stedet for, fordi alt for mange præster har et alt for dårligt psykisk arbejdsmiljø, en manglende ledelse i sogne og generelt utilfredsstillende arbejdsvilkår og for dårlig løn.

Det er heller ikke nødvendigvis, fordi kirkegangen kun er regelmæssig for få procent af medlemmerne af folkekirken, men fordi vi kan risikere, at folkekirken bare bliver en tom skal og ramme om selviscenesættelse af events i familien Danmark.

Uanset hvad man mener måtte være i vente for folkekirken, så mener jeg, at åndenøden er til stede, og at det kræver en seriøs oprensning, hvis vi fremover skal sikre folkekirkens interesser bedst muligt, og her mener jeg både medlemmernes, de ansattes og samfundets interesser.

Det her er jo ikke et forslag om at fare ud i en kirkeforfatning eller en adskillelse mellem stat og kirke. Med det her forslag er der tale om en stille og rolig opgaveudredning, kaldt det et analysearbejde, et udvalgsarbejde eller en kommission, jeg er i og for sig ligeglad. Jeg ønsker bare en god proces, der kan føre til en god folkelig

debat, som kan føre til nytænkning og udvikling på et område, som er ved at sande til i cirkulærer og snørklede forordninger og uigennemskuelige administrative byrder, som menighedsrådene rundtomkring er ved at knække halsen på.

Lad os uden at være bange for resultatet turde igangsætte et konstruktivt arbejde, som kan føre folkekirken videre og ikke tilbage i både medlemstal og tjenester. Der er ikke tale om revolution eller en kirke- og statsomvæltende undergravende virksomhed. Der er med det her forslag tale om rettidig omhu, som skal sikre, at folkekirken bliver bedre i stand til at udvikle sine arbejds- og udtryksformer i forhold til det samfund, som den virker i, og som giver folkekirken en ramme, inden for hvilken der kan skabes et godt arbejdsmiljø for ansatte og frivillige, samtidig med at der sikres en klar økonomistyring.

Men som sagt, tak for en rigtig god debat. Jeg håber, at vi kan fortsætte debatten, selv om det her forslag jo så ikke opnår bred opbakning i Folketinget.

Kl. 18:30

Formanden:

Debatten fortsætter lidt endnu, for der er to, der har bedt om korte bemærkninger. Det er først hr. Søren Krarup.

Kl. 18:30

Søren Krarup (DF):

Jeg vil godt lige sige til fru Pernille Vigsø Bagge, at hun skulle sætte sig ind i og lære det stykke at kende, der hedder »Trivslernes hærgen i de nordlige provinser; Problematernes bekymring for de nordlige provinser«. Hun vil finde det utrolig aktuelt.

Når jeg nævnedes den sag, vi arbejdede sammen om ved dette års begyndelse, så var det, fordi man her har anskuelsesundervisning. Det var den sag, der fik fru Pernille Vigsø Bagge til at indkalde til et samråd om det samme, personaleproblemer, opgavefordeling osv. Det viste sig jo så, at det var en ganske konkret sag, hvor vi havde kunnet ordne det hele, hvis opgavefordelingen var blevet respekteret, sådan at de kirkelige myndigheder havde været dem, der satte tingene på plads, da sladderer begyndte og alle blandede sig i alt.

Her har man et billede på, at det jo ikke er et spørgsmål om, at man hele tiden skal have nye ordninger, nye klimaer, nye miljøer, og hvad det hedder. Her har man et spørgsmål, der handler om, at hver skal tage vare på det ansvar, man har fået betroet. Og det er jo det, der er friheden.

Sådan har det været, og sådan er det, og derfor er der ikke nogen som helst grund til alle disse nye kompetenceopgaver, som er så utrolig interessante for problematerne.

Kl. 18:31

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:31

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Men, vil jeg sige til hr. Søren Krarup, det virker jo altså ikke i praksis. Vi kunne jo se fra sagen i Nordjylland og fra andre sager, at det ikke virker i praksis.

Vi folketingspolitikere, som arbejder med kirkeområdet, får flere og flere henvendelser fra sogne, hvor tingene ikke fungerer, fordi tingene forandrer sig, fordi der altså er problemer med manglende ledelse, fordi menighedsrådene måske blander sig for lidt eller for meget, fordi præsterne blander sig for lidt og for meget. Vi er da nødt til at kigge på de arbejdsmiljøproblemer, som er afstedkommet af en struktur, som ikke er tidssvarende, fordi folk har forandret sig, fordi samfundet har forandret sig, fordi tingene ser anderledes ud i dag, end de gjorde for 40 og 50 år siden.

Kl. 18:32

Formanden:

Hr. Søren Krarup.

Kl. 18:32

Søren Krarup (DF):

Kære fru Pernille Vigsø Bagge. Der er ikke tale om, at tingene er blevet ændret på den måde, at det at have et ansvar er noget, der er blevet fuldstændig umoderne.

Forholdet er jo, som fru Pernille Vigsø Bagge ved, at hvis der i den omtalte præstesag havde været tale om, at hver havde taget sit ansvar, at provsten havde taget sit ansvar og fastholdt menighedsrådet på dets ansvar, så var hele sagen ikke blevet til noget. Så havde folkekirken fungeret godt.

Nu begyndte menighedsrådet at blande sig i ting, der ikke vedkom det, og provsten havde ikke mod til at stå fast på sit ansvar. Det er og bliver sådan, man faktisk dér har fordelt opgaverne og placeret ansvaret – og sådan har det været i folkekirken, gudskelov.

Det er det, det skal fortsætte med, og så kan folkekirken være, hvad den faktisk er, nemlig en ramme om evangelisk forkyndelse i det danske folk. Og det er det, som også det danske folk til syvende og sidst er interesseret i – i stedet for alle disse problematiske problematløsninger,

som jo bare er ensbetydende med at ødelægge tingene.

Kl. 18:35

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 18:33

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jamen hr. Søren Krarup modsiger jo nærmest sig selv. De her problemer opstår jo rent faktisk. Der er jo folk, og der er jo myndighedspersoner, der ikke varetager deres opgave tilfredsstillende, som vi har kunnet se i sagen fra Nordjylland. Men for at vi skal kunne forhindre, at det kommer så vidt, er vi nødt til at forebygge den slags sager fremover ved at sikre en struktur i folkekirken, der kan forebygge konflikter, der ryger ad absurdum som den i Nordjylland.

Det er derfor, jeg synes, at hr. Søren Krarup er selvmodsigende. Man vil ikke være med til at kigge på, hvordan man kan forebygge de her sager; man vil bare ønske sig tilbage til en fjern fortid, hvor alting fungerede mere eller mindre optimalt.

Kl. 18:34

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra fru Charlotte Dyremose.

Kl. 18:34

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg har siddet her og er blevet lidt forvirret, fordi jeg tænkte, at det her beslutningsforslag måske var udtryk for, at man manede lidt til besindighed, for der har været mængder af udredninger, mængder af betænkninger, som man måske skulle synes, vi skulle have en lille smule besindighed og skepsis over for. Skulle jeg som konservativ personligt sige noget, er det, at hvis vi skulle gøre noget på det kirkelige område, var det måske nu, vi netop skulle give folkekirken fred og ro.

Så siger fru Pernille Vigsø Bagge også, at det her ikke er et udtryk for et ønske om en revolution, men af ordførerens tale får jeg fornemmelsen af, at det her i virkeligheden handler om, at man slet ikke kan vente med at komme i gang med alle de her ændringer. Så nu skal jeg lige finde ud af, om det er det, det her handler om. Handler det her beslutningsforslag om, at man i virkeligheden gerne vil skynde sig i gang med en masse ændringer i folkekirken, eller hvad er det egentlig, man vil?

Kl. 18:35

Formanden:
Ordføreren.

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Forslaget er, som forslaget selv siger, udtryk for ganske tydeligt, at vi skal have sat en bredt nedsat analysegruppe til at kigge på de her problemer, der hele tiden vender tilbage på folkekirken område, om strukturen ude i sognene, om den manglende daglige ledelse, om de ting, som menighedsrådene gang på gang runder ind i, og som de føler begrænser deres arbejde.

Når jeg sætter gang i et analysearbejde med det her udvalg, så er det jo ikke det samme som at fare frem med bål og brand og ville revolutionere, det siger sig selv, og det var også det, jeg sagde i talen, og også det, forslaget giver udtryk for. Det er så tydeligt, at vi vil have et bredt analysearbejde for også at kunne få en bred folkelig debat – ikke kun en debat mellem fem præster og to repræsentanter fra Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer – mellem folk fra et bredt kirkeligt landskab, som varetager debatten om de her meget vigtige temaer, der er en anstødssten for folkekirken i de her år.

Kl. 18:36

Formanden:

Fru Charlotte Dyremose.

Kl. 18:36

Charlotte Dyremose (KF):

Jamen nu synes jeg, der bliver snakket om noget lidt andet, for der bliver snakket om nogle former og procedurer. Altså, det, jeg ligesom har brug for at få vide, er, om det her er udtryk for et ønske om, at der skal ske en hel masse med vores folkekirke, eller om det er udtryk for besindighed, altså at der ikke, hvis vi skal ændre noget, som fru Pernille Vigsø Bagge også sagde, skal være en revolution, og jeg begynder at få det indtryk, at det her handler om, at vi nu skal skynde os sådan at komme i gang, for det her med at inddrage andre og høringsfaser osv. kan man jo gøre på masser af måder.

Der er jo løbende nedsat arbejdsgrupper og kommet betænkninger osv., som jo netop tager fat i de hjørner af vores folkekirke, som den brede debat måtte skabe diskussion om, skabe åbenhed om, at det måske var der, vi skulle overveje at justere på nogle hjørner, som vi f.eks. har gjort det med udviklingen af demokrati bl.a. på stiftsplan. Så den mulighed for at skabe og fastholde den brede debat, som jeg også i starten roste for at man ønskede, har man jo i den løbende proces. Men jeg synes, det her med, at vi nu endelig også skal i gang med alle foran-

dringerne, virker sådan lidt som en gang hastværk.

Kl. 18:37

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:37

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jeg ved ikke, om der med »hastværk« menes det, der står om, at regeringen senest den 1. november 2009 skal iværksætte en udredning af opgavefordeling og kompetenceforhold i folkekirken. Det kan vel ikke være så svært at forstå, at vi vil gøre folkekirken bedre i stand til at udvikle sine arbejds- og udtryksformer i forhold til det samfund, den virker i, og til at give folkekirken en ramme, inden for hvilken der kan skabes et godt arbejdsmiljø for ansatte og frivillige, samtidig med at der sikres en klar økonomistyring osv. osv.

Det, vi vil, er at få nedsat et bredt sammensat udvalg, der gerne i en langsommelig proces kan komme med nogle langtidsholdbare svar på, hvordan folkekirken skal undgå de problemer, den sidder i i dag, med dårligt arbejdsmiljø, med sogne, der ikke kan finde kandidater til menighedsråd osv. osv. Den slags vil vi gerne have at sådan et udvalg kigger på – et udvalg gerne bredt sammensat af gejstlige og lægfolk. Og i øvrigt ville det være meget, meget kærkomment, hvis den konservative ordfører havde lyst til at bidrage med forslag til, hvordan den her udredningsanalysegruppe kunne nedsættes, for vi er også interesseret i et bredt samarbejde om folkekirken, men at kalde det hastværk kan man vist ikke.

Kl. 18:39

Formanden:

Det er også derfor, jeg har givet lidt længere taledid, så man kunne tale. Men der er stadig ønske om en kort bemærkning. Jamen jeg har givet lidt længere taledid, fordi det altid er interessant at overvære de kirkelige debatter, og jeg synes, den sammensætning, Folketinget har, med de ordførere, der er, gør, at det er interessant at høre, hvad medlemmerne mener. Det er hr. Jesper Langballe.

Kl. 18:39

Jesper Langballe (DF):

Nu vil jeg sådan rent hypotetisk forudsætte, at fru Pernille Vigsø Bagge har ret i, at der breder sig sådan almindelig elendighed og misstemning i folkekirken. Det tror jeg overhovedet ikke på. Men lad os nu bare gå ind på den tankegang.

Det virker jo ikke, siger fru Pernille Vigsø Bagge til hr. Søren Krarup, problemerne opstår jo alligevel. Ja, det gjorde de i et konkret tilfælde, ikke fordi der manglede en analysegruppe, men fordi der hos de myndigheder, der skulle tage et ansvar, manglede retsindighed og myndighed. Og jeg vil egentlig godt spørge fru Pernille Vigsø Bagge: Hvis nu folk kommer op at skændes – vi kender det jo fra ægteskab, ikke? der er ægteskaber, hvor ægtefællerne skændes fra morgen til aften og lever som hund og kat – vil det så hjælpe på det ægteskab, at man nedsætter en analysegruppe, eller at man kan lovregulere sig ud af det? Tror fru Pernille Vigsø Bagge, at det kan skabe et godt klima i folkekirken?

Kl. 18:40

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 18:40

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Nej. Det, der virker, så et ægteskab fungerer optimalt, er, at den ene er valgt ind i Folketinget, så man kun ses i weekenderne. Nej, spøg til side.

Der kom et ritzautelegram i går, som fortæller, at halvdelen af præsterne i Nordjylland har overvejet at sige deres job op. Præst Kirsten Sinding fra Hjørring fungerer som arbejdsvejleder, og hun oplever en gang om ugen at blive kontaktet af præster, som har brug for hjælp, fordi de har rigtig store arbejdsmiljøproblemer. Det tror jeg er et problem, som vi er nødt til at tage meget, meget alvorligt. Jeg tror ikke, at folkekirken glad og fro kan vandre videre, og jeg tror ikke på det, som hr. Jesper Langballe lægger mig i munden, nemlig at folkekirken står i den rene elendighed, men jeg er nødt til at sige, at vi har nogle alvorlige problemer i folkekirken, som skal løses. Og det tror jeg ikke man gør ved at nedsætte nogle smalt sammensatte udvalg ovre i Kirkeministeriet, som så kommer med lappeløsning på lappeløsning på de her problemer. Det er jo derfor, vi foreslår det her udredningsarbejde.

Kl. 18:41

Formanden:

Hr. Jesper Langballe.

Kl. 18:41

Jesper Langballe (DF):

Jamen kan fru Pernille Vigsø Bagge ikke se, at de problemer, der er udgangspunktet for fru Pernille Vigsø Bagge, jo er moralske problemer? Det er jo moralske problemer, hvor sagen er den, at der er enkeltmennesker, som ikke tager det ansvar, de skulle tage på sig, og så konverterer fru Per-

nille Vigsø Bagge og de andre forslagsstillere det til sådan et generelt strukturproblem og tror, at sådan noget løser man ved at nedsætte analysegrupper og ved at lave flere lovregler eller ved at skabe debat. Jeg har altid syntes, at det der med at skabe debat er sådan noget fuldstændig tåbeligt noget. Hvis man fremkalder en debat, gør man det ikke for at fremkalde en debat, men så gør man det, fordi man har noget på hjerte og siger sin mening, så er der nogle andre, der modsiger en, og så er der en regulær debat. Men til fru Vigsø Bagge: Hvad skulle der kommer ud af bare at lave debat for at lave debat, for det er et moralsk problem?

Kl. 18:43

Formanden:

Så er det ordføreren til sidst.

Kl. 18:43

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Det er ikke så dumt at prøve at skabe debat, heller ikke bare for at skabe debat. Det er faktisk et enormt stort sundhedstegn i folkestyret, at folk vil deltage i en debat. Men jeg er nødt til at holde fast i, at de der problemer, som hr. Jesper Langballe prøver at negligere, med præsternes arbejdsvilkår og med, at halvdelen af præsterne i Nordjylland overvejer at sige deres job op, og med, at præster overalt i landet har alvorlige arbejdsmiljøproblemer, jo ikke er noget, vi bare skal trække på skulderen af og sige: Nej, nej, det går over af sig selv, det er et moralsk problem, det er et spørgsmål om noget, der må løse sig selv.

Jeg synes, det er en fattig udmelding, og jeg kunne godt tænke mig en gang at høre nogle konkrete svar på spørgsmålet om, hvad Dansk Folkeparti har tænkt sig at gøre for at fremtids-sikre folkekirken. For det står helt klart – det står helt klart – at der den dag, der ikke er præster til at forkynde evangeliet, nok heller ikke er nogen folkekirke tilbage. Men det kan være, hr. Jesper Langballe trækker på skulderen og ligesom den gamle siger, at Gud er Gud, om alle land lå øde, og Gud er Gud, om alle mand var døde. Og det kan jo være, at det så er løsningen på problemet for hr. Jesper Langballe, men for os er det det her udredningsarbejde, som skal ligge til grund for, at vi kan forhindre de her alvorlige problemer i folkekirken fremover.

Kl. 18:44

Formanden:

Hermed blev det tak til fru Pernille Vigsø Bagge som ordfører.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår – måske ikke helt overraskende – at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Kirkeudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, så er det vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 186: Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen m.v.).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsættelse 31.03.2009).

Kl. 18:44

Forhandling**Formanden:**

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører er hr. Per Bisgaard.

Kl. 18:44

(Ordfører)

Per Bisgaard (V):

På en række udvalgte og betydningsfulde områder fastslår det med det fremsatte forslag, hvem der har ansvaret og kompetencen til at agere i folkeskolen. Hvis der tidligere var tvivl om, hvem der havde ansvaret for folkeskolen, er det i hvert fald slået fast nu med syvtommer-søm. Kommunalbestyrelsen har det endelige ansvar for undervisningen i folkeskolen, og det er glædeligt, at det nu står på tryk, at kommunalbestyrelsen kan træffe enhver beslutning inden for gældende lovgrundlag, bortset fra de beslutninger, som forudsætter et særlig sagkundskab, og det kunne eksempelvis være den ekspertise, som skolelederen har, eller hvor beslutningen udtrykkeligt er henlagt til en anden myndighed som f.eks. skolebestyrelsen.

Med indførelsen af kvalitetsrapporter og handlingsplaner for nogle år siden står folkeskolen endnu tydeligere i det kommunale landskab, som lokalpolitikere har ansvaret for. Skolelederen har under den nugældende lov mulighed for at blive fanget i et ingenmandsland, hvor hans beslutninger, som baserer sig på sagkundskab, kan blive underkendt af kommunalbestyrelsen,